

ת"פ 3411/11 - מדינת ישראל נגד מאיר חזוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 3411-11-12 מדינת ישראל נ' חזוני

בפני כב' השופט ירון מינטקביץ'
בעניין: מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
המאשימה
נגד
מאיר חזוני ע"י עו"ד י. קמר
הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמייעת ראיות בעבירה של גרם מוות ברשלנות. ואלה העובדות המרכזיות בהכרעת הדין:

הנאשם היה מאז שנת 2008 בעליו של אולם ארוחים בשכונת גבעת שאול בירושלים. המבנה בו שכן האולם היה בין שלוש קומות: קומת הקרקע הייתה ברחוב גרשון מלמד, והקומה העליונה והחניה היו ברחוב כנפי נשרים. האולם עצמו היה בקומת הקרקע - ועל כן היה נמוך ממפלס החניה.

באולם היה מטבח הגשה, וספקים היו מביאים מזון, כלי אוכל וכיוד. הספקים נהגו להגיע לחניה ברחוב כנפי נשרים והשתמשו במעליית הפנימית של המבנה על מנת להורד ולהעלות מזון וכליים אל האולם וממנו. השימוש במעלית הנוסעים הפנימית לצורך הובלת מזון וכליים היווה מטרד ליתר המשתמשים בבניין והדבר יצר חיכוכים בין הנאשם ובבעל המבנה. בשל כך, נאלץ הנאשם למצוא פתרון אחר להעברת משאות בין מפלס החניה למטבח האולם.

בחודש נובמבר 2008 פנה הנאשם למסגר בשם אשר שושני (להלן: **שושני**) על מנת להתקין מתקן הרמה חיצוני שיקל על העברת משאות מהחניה למטבח. הצדדים התיחסו למתקן זה בשם "מעלון" - ואמשיך להתייחס אליו בשם זה. המעלון הורכב מתא העמסה אשר נע על ארבע מסילות אנטיות ונמשך מלמعلاה על ידי מנוע שהוביל לתא באמצעות שרשרת מתכתת.

המעלון תוכנן והורכב באופן רשלני:

במפלס התחתון, המעלון מוקם בצד מוד לדלת האחורי של המטבח, באופן שכל אדם שמשתמש בדלת האחורי נאלץ לעبور מתחת תא העמסה (אם היה מורם) או דרכו (אם היה למטה).

שושני חיבר את תא העמסה למנוע באמצעות שרשרת לא תקנית, אותה הכנן משתי שרשרות שונות אותן ריתק זו לזו. עמידותה של שרשרת המאולתרת בפני קריעה הייתה נמוכה יותר מאשר כוח המשיכה של המנוע.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il

ושוני לא התקין במעлон מתגיו בטחון אשר מנתקים את זרם החשמל למנוע כאשר תא ההעמסה מגע לסוף מהלכו או כאשר אדם עובר תחתו.

ושוני חיוט את כפטור הפעלה של המעלון באופן הפוך, כך שהכפטור המסומן להעלאה הוריד את התא - וההיפר.

עד ליום 22.2.09 שוני לא השלים את התקנת המעלון. כמו כן, מהנדס מוסמך לא בדק את המעלון ולא אישר כי ניתן להשתמש בו. חרבף זאת, שוני לא נקט בשום אמצעי למנוע שימוש במעלון על ידי אחרים.

ביום 23.2.09, בסמוך לשעה 10:0, אירעה בעולם תאונה קטלנית: אברהם מזרחי (להלן: **מזרחי**), מנהל חברה להספקת כלי אוכל ושירותי מלצחות, פינה מאולם כל' אוכל בעזרת אחד מעובדי, פאדי שמאסנה (להלן: **המנוח**). השניים השתמשו במעلون והעמיסו עליו אריגים וביהם כל' אוכל וצדוק. בשלב מסוים, כאשר תא ההעמסה היה למעלה, במפלס החניה, עמד המנוח בכיסתה למטבח - ממש מתחת לתא. מנהל חברת ההעמסה השתמש אז במעلون - ואז נקרעה השרשית ותא ההעמסה נפל על המנוח וגרם למותו.

על פי הכרעת הדין, התאונת נוגמה בשל אשמתם של הנאים ושל שוני, ויתכן שגם של מזרחי.

רשותנו של שוני התבטה בתכנון והרכבה לקוים של המעלון כפי שפורט למעלה. אמנם שוני לא הוועד לדין, אך אין מחלוקת בין הצדדים כי התרשל.

רשותנו של הנאים התבטה באלה:

למרות שהנאים ידע שהתקנת המעלון טרם הושלמה ושהמעлон לא נבדק על ידי מהנדס ולא אושר לשימוש, הוא לא מנע מספקים חיוניים להשתמש בו ולא נקט בשום פעולה על מנת למנוע שימוש לא מורשה בו.

המעلون הותקן במקום לא בטוח, אשר חושף את העובדים במקום לסכנה אך הנאים לא מנעו זאת.

רשותנו הלכוארית של מזרחי התבטה בכך שהפעיל את המעלון בעת שהמנוח עבר תחתו ומוביל לעבר הדרך לגבי אופן השימוש בו.

טייעוני הצדדים

ב"כ המאשימה ביקשה להשיט על הנאים עונש של ששה חודשים מאסר שירות בעבודות שירות. בטיעונה שמה דגש על הפגיעה בערך המוגן של מתן סביבת עבודה בטוחה לעובדים ועל כך שבשל רשותנו של הנאים קיפח המנוח את חייו.

ב"כ הנאים ביקש לבטל את הרשות הנאים ולהשיט עליו של"צ. בטיעונו התייחס לחלווף הזמן הניכר מאז האירוע, וכך שדרגת רשותנו של הנאים הייתה נמוכה ולכך שוני, אשר רשותנו עולה על זו של הנאים, לא הוועד לדין כלל.

מתחם העונש ההולם

הערך המוגן אשר נפגע בגל רשותנו של הנאים הוא החשוב מכלם - שמירה על חי אדם. כתוצאה מרשותנו של הנאים ושל אחרים נהרג המנוח - פועל קשה יום אשר נאלץ לסתוב משאות כבדים לאחר שעת חנות על מנת להתרנס למחיתו. עצמת הפגיעה בערך המוגן היא מקסימלית.

עמוד 2

הרשעת הנאשם מושתת על כך שלא נקט בזיהירות הנדרשת במהלך ניהולו של אולם ארועים. אשוב וא Zukir, כי רשלנותו של הנאשם מתבטאת בכך שלא מנע שימוש במועלן לפני בדיקת ידי המהנדס ואישור לשימושו, למטרות שהמעלן נראה תקין ובר שימוש ובכך שאפשר להתקין את המעלן במקום מסוכן - הכניסה למטבח.

עם זאת, רשלנותו של הנאשם נגררת dazu של שוני. כפי שפרטתי בהרחבת ההחלטה, שוני תכנן את המעלן באופן רשלני, מבלי שכלל בו מגנוני בטיחות נדרשים והתקן אותו באופן רשלני, תוך שימוש בשרשראת לא תקנית, אותה ה כן משתי שרשרות שונות שריתך זו dazu. הנאשם לא ידע כי שוני התרשא בתכנון המעלן והתקנתו.

כמו כן, יש בריאות אחזקה לאפשרות שגם מזרחי, אשר הפעיל את המעלן בזמן התאונה, פעל באופן רשלני בכך שהפעיל את המעלן בזמן שהמנוח עבר תחתיו. קביעה זו ברורה פחות מהקביעה ביחס לרשלנותו של שוני, לגבהה אין מחלוקת, אך הנאשם יכול להנוט לאפשרות זו, לכל הפחות מחמת הספק.

לפיכך, מבחינת מידת אחוריותו של הנאשם לקרונות התאונה, רשלנותו אמן חטאה באופן מובהק את הרף הפלילי, אך היא נמצאת בצד הנמור של המונע. מדובר ברשנות שכולה מתבטאת במקרים למונע סיכון שנוצר על ידי אחרים - שוני ויתכן שגם מזרחי. עם זאת א Zukir, כי הנאשם יכול למנוע את התאונה במקרה, לו רק היה דואג לכך שלא יעשה שימוש לא מורהה במועלן קודם לבדיקה על ידי המהנדס.

הפסיקה הנוגגת בעבירות דומות, קבעה רף ענישה תחתון של מאסר לרצוי בעבודות שירות, ובמקרים חמורים אף מאסר לרצוי ממש, לתקופות לא קצרות. ר' למשל ע"פ 10/2977, נימן נגד מדינת ישראל, רע"פ 8174/05, דורון ואח' נגד מדינת ישראל וע"פ (חיפה) 0/2742 בлок הסלע האדום 'י מדינת ישראל.

באיזון שבין תוכנות הטרגית של האירוע אל מול העובדה כי רשלנותו של הנאשם אינה ברף הגבוה, ראוי כי מתחם העונש ההולם את העבירה נع בין מאסר קצר, שניtin לרצותו בעבודות שירות, ועד מאסר בפועל לרצוי ממש, לתקופה של חצי שנה, וכן פיצוי לבני משפחת המתלוון.

נתונים אשר אינם קשורים לעבירה

ה הנאשם ولיד 1965. נשוי ואב לתשעה. אין לחובתו הרשעות קודמות.

תסוקיר שירות המבחן מတкар את קורות חייו של הנאשם ורקע התעסוקתי.علاה, כי הנאשם אדם פעיל ויצרני לאורך חייו ומנהל אורח חיים נורטטיבי. כןعلاה, כי בשל קשיים כלכליים נאלץ למוכר את האולם וכיום עובד בו כEPHIRר.

בפני שירות המבחן התקשה הנאשם לקבל אחריות למשעיו ותייר עצמו כקרבן של אחרים. עם זאת, שירות המבחן העריך כי הדבר נובע מהקשי הרגשי בקבלת אחריות על מותו של אדם.

הADB מושא האישום נabraה בשנת 2009. כתוב האישום נגד הנאשם הוגש למעלה משלוש וחצי שנים לאחר האירוע וכיוםanno מצויים למעלה משש שנים אחריו.

המניעת המאשימה מה לעמוד דין את שוני

בהחלטה קבעתי, כי הראיות בתיק מלמדות שלכאורה שוני תכנן והתקן את המעלן באופן רשלני, ועל כן היה

מקום להעמידו לדין, בכפוף לשמיית טענותיו. כן קבעתי, כי המאשימה שגתה בכך שלא העמידה את שושני לדין. אמנם דחיתתי את הטענה שהמנעות להעמיד את שושני לדין מצדיקה את ביטולו של האישום נגד הנאשם, אך קבעתי כי העמדתו של הנאשם לדין לבודו פוגעת בתחוצת הצדק וינתן לה משקל בجازית דינו של הנאשם. טענת הגנה מרכזית של הנאשם הייתה, כי נעשה לו עוول בכך שהוא מטען לדין בעודו נגד שושני לא הוגש כתב אישום ועל כן יש לבטל הרשעתו ולהשיט עליו של"צ.

לאחר שנתיי דעתך לעניין, לא רأיתי כי המנעות המאשימה מלעמיד את שושני לדין יכולה להצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם:

בתיקון 113 לחוק העונשין gabil המחוקק את שיקול דעתו של בית המשפט ואפשר לו לחרוג ממתחם העונש אותו קבע רק באחד ממשני מקרים: חריגה לקולא משיקולי שיקום, על פי סעיף 40 לחוק העונשין וחריגה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור על פי סעיף 40ה. כל יתר הנתונים באים בחשבון בקביעת העונש בתחום גדרי המתחם. שיקולים "מוסורתיים" להקללה בעונש, כגון חלוף הזמן או מצב בריאותי קשה של נאים אינם יכולים לשמש בקביעת המתחם או בהצדקת חריגה ממנה (ע"פ 14/7475 קבאה מהדי נ' מ.י, (ע"פ 13/5956 מ.י. נ' ابو גנמה). גם הכתיבה האקדמית התקינה לביעיותם שבקביעתם של מתחמים קשיים, שאינם מתאימים בחלוקת מן המקרים (אורן גזל-אייל, **"העונש ההולם לא תמיד הולם"**, עורך-דין 21, עמ' 70 (2013)).

החוקק אף קבע, באופן מפורש, כי התנוגות הרשות נמנית בין נסיבות שאין קשרות ביצוע העבירה (סעיף 40א(9) לחוק). משכך, לא ניתן להביא נתון זה בחשבון בקביעת המתחם ולא ניתן לחרוג מן המתחם בגללו.

ניתן אמן למצוות אסמכתאות לאפשרות, כי בתו המשפט רשאים לחרוג ממתחם העונש ההולם, חרף העדר הסמכה בחוק (ר' למשל מאמרו של פרופ' אורן גזל-אייל "חריגה ממתחם העונש ההולם" (ספר דורית ביניש, 2015). עם זאת, גם על פי אותן דיעות, הדבר יכול להיעשות במקרים קיצוניים ונדרים ביותר, על מנת שלא להפר את הוראות תיקון 113 לאות מטה. לא רأיתי כי עובדותיו של התקיק שלפנינו נכונות לגדרי אותן נסיבות חריגות וויאזות דופן. אזכיר אשר קבעתי בהכרעת הדין - ההחלטה שלא להעמיד את שושני לדין, בכפוף לשמיית טענותיו, נראה לי אמן שגואה, אך לא בלתי סבירה. המדובר בהחלטה לגיטימית של המאשימה, ואין שום סיבה להניח כי התקבלה מתוך שיקולים זרים או לא ענייניים.

משכך, הביטוי אותו קיבל ההחלטה שלא להעמיד לדין את שושני יהיה בקביעת עונשו של הנאשם בתחום המתחם, אך לא בחריגה ממנה.

דין והכרעה

לאחר שנתיי דעתך למכול הנסיבות וטיעוני הצדדים, רأיתי להעמיד עונשו של הנאשם על הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, קרי מסר קצר שיריצה בדרך של עבודות שירות. זאת שכן כנגד תוכאה הטרוגית של התאונה, עומדות שתי נסיבות כבדות משקל המחייבת הקלה עם הנאשם:

ראשית, העמדת הנאשם לדין לבדו, פוגעת בתחוצת הצדקה וההגנה. כפי שפרטתי לעיל, לא רأיתי כי ניתן להמנע מהשתת עונש מססר בשל כך, כפי שטען ב"כ הנאשם. עם זאת, הדבר מצדיק קביעת עונש במקרה הנמור של המתחם.

שנייה, חלוף הזמן מאז האירוע. אנו מצוים ביום כSSH שנים מאז התאונה, ולא ניתן לתלות בנאשם את חלוף הזמן.

על דרך הכלל, היה מקום לפסק גם פיצוי למשפחה של המנוח, אך ב"כ המאשימה מסרה כי אינם מעוניינים בכך. עוד אוסף, כי מתנהל הליך אזרחי בין משפחת המנוח לנאמש ומעורבים נוספים.

לפיכך גוזר על הנואשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר בפועל, אשר ירוצח בעבודות שירות. המנוח יקבע מועד ריצוי עונש, אשר יוכל בסמוך ליום 1.6.15 וודיע לבית המשפט את המועד עד ליום 1.6.15.

כל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה או מועד תחילת הריצוי, הדבר יעשה על ידי מTHONה בעבודות שירות ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.

ב. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על העבירה הורשע תוך שלוש שנים מהיום. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' סיון תשע"ה, 27 Mai 2015, במעמד הצדדים.